

Correspondentieadres:
Gemeente Enschede, Zorg en Welzijn
Postbus 20, 7500 AA Enschede, Telefoon (053) 4818181,
E-mail: info@wmoraadenschede.nl
www.wmoraadenschede.nl

Aan : College van Burgemeester en Wethouders Enschede
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

Enschede, 05 november 2017

Betreft: Advies dilemmadocument jeugd

Geacht College,

Wij ontvingen 31 oktober jl. uw aanvraag voor een advies over het dilemmadocument "Maatregelen tekorten jeugdhulp" (oktober 2017). Uiteraard voelen wij het als onze taak en verantwoordelijkheid om u te adviseren over een zo belangrijk document rond de jeugdzorg. Jeugd is de toekomst en het is van het grootste belang deze toekomst te voorzien van zorg op verantwoord hoog niveau. Maar we hadden graag meer tijd gehad om tot ons advies te komen, dit keer was het wel uitermate krap. In een separate brief komen wij hierop terug. Met de nodige inzet van de leden en met de belangen van de jeugdzorg voorop treft u onderstaand ons advies aan.

Algemeen

Gezamenlijke gemeenten: neem actie.

Om te beginnen vinden wij dat het hoog tijd is dat de VNG bij de regering aan de alarmbel trekt en duidelijk maak dat een open eind financiering van deze omvang voor gemeenten onacceptabel is. Dat geldt met name voor de ca. 39% van de kosten die het gevolg zijn van verwijzingen door de kinderrechter en gecertificeerde instellingen. Aangezien deze kosten niet of nauwelijks door de gemeente beïnvloedbaar zijn zouden deze niet voor rekening van de gemeente mogen komen.

Ook de Dilemmanota van de gemeente Enschede laat zien dat hierdoor keuzes moeten worden gemaakt die linksom of rechtsom zeer schadelijke gevolgen hebben voor de burgers en samenwerkingspartners. Naar onze mening ligt er een zware verantwoordelijkheid bij de gezamenlijke gemeenten om dermate veel druk uit te oefenen op de regering dat het probleem wordt erkend en opgelost.

Dilemmadocument en de 9 maatregelen.

Uitvoerig hebben wij de mogelijke maatregelen bestudeerd. De voorstellen zijn helder geformuleerd met verschillende kanttekeningen. Hieruit is af te leiden dat er aan de eerste 8 maatregelen verschillende ongewenste juridische en politiek-bestuurlijke haken en ogen zitten die uitvoering op korte termijn nagenoeg onmogelijk maken.

Onze uitgangspunten bij de te maken keuzes.

Wij hebben een vijftal (uitgangs)punten geformuleerd die wat ons betreft als leidraad dienen voor mogelijke keuzes:

- Minderjarigen moeten altijd kunnen rekenen op hulp en ondersteuning zodra dit noodzakelijk is. Wachtlijsten zijn onwenselijk.
- Vasthouden aan het principe één gezin – één plan – één regisseur.
- De wijkteams moeten zich verder ontwikkelen; gelet op de huidige case load en de ervaren werkdruk zijn bezuinigingen ons inziens onwenselijk.
- Maximaal inzetten op preventie en vroege interventie.
- Houd ruimte voor innovatie en zet in op continu verbeter cultuur.

Concrete adviezen.

Uiteraard hebben wij ook een aantal adviezen die kunnen bijdragen aan het vinden van oplossingen:

1. *Aanbesteding*: dit kost volgens de Europese richtlijnen veel tijd en dus veel geld. Het pleidooi van wethouder Eerenberg om hiermee te stoppen wordt door ons geheel ondersteund. Tot op heden is in geen enkel onderzoek aangetoond dat dit leidt tot lagere kosten en/of een hogere kwaliteit.

Advies 01: *Bepleit stopzetting van de tijdrovende en ook voor instellingen kostenintensieve aanbesteding. Ontwikkel zo lang dit niet het geval is een constructie die de aanbesteding eenvoudiger maakt en meer sturingsmogelijkheden biedt.*

2. *Het inkoop-traject*: jeugdhulp die van start gaat biedt de kans om zorgaanbieders te selecteren mede op basis van verantwoordelijk declaratiegedrag en resultaat. Daar is in de afgelopen jaren ervaring mee opgedaan.

Advies 02: *Gebruik de in de praktijk reeds opgedane kennis in het programma van eisen bij de aanbesteding en het aangaan van nieuwe contracten. Hopelijk leidt dit tot lagere kosten.*

3. *Beïnvloeding van het verwijzingsdeel van de kosten*: dit vormt een gecompliceerde factor, maar is volgens ons zeker niet onmogelijk. Samenwerking met de huisartsen is hierin belangrijk, zoals u zelf ook hebt geconstateerd. In dit kader loopt al het project "Pilot POH- Jeugd Hagro 1 Enschede" dat succesvol is en gekopieerd kan worden. Het is dus ook aanbevelingswaardig in te haken op reeds in gang gezette ontwikkelingen. Deze samenwerking kan ook de wijkteams ontlasten. U geeft aan dat een relatief kleine groep cliënten een groot deel van de kosten veroorzaakt waar het gaat om door de rechter opgelegde maatregelen. Wij vinden het van cruciaal belang dat er een analyse plaatsvindt met betrekking tot oorzaak en omstandigheden die het (herhaaldelijk) in aanraking komen met justitie/kinderrechter bevorderen. Met die uitkomst kan er preventie en/of interventie worden ingezet die jongeren uit het justitiële/rechterlijke circuit houdt of haalt. Om hier handen en voeten aan te geven hebben wij de volgende aanbeveling:

Advies 03: *Stel een Taskforce samen die vooral de door justitie/kinderrechter opgelegde verwijzingen analyseert en op grond daarvan maatregelen aanbeveelt om in de preventieve sfeer te bereiken dat er minder jeugdigen in de justitiële molen terecht komen. Deze taskforce moet vooral bestaan uit mensen die in hun dagelijkse beroepspraktijk met deze problematiek in aanraking komen: wijkcoaches, wijkagenten, huisartsen, jeugdbescherming/ jeugd-reclassering, Humanitas, Leger des Heils, Mediant, (oud-)kinderrechter etc.*

4. *Goedkope huisvesting voor jongeren met een begeleidingsvraag die niet intramuraal hoeft te worden beantwoord*: in onze ogen een goede manier om kosten te besparen.

Advies 04: *Zet versterkt in op de realisatie van betaalbare huisvesting zodat het mogelijk is om "wonen en zorg" te scheiden. Stel in samenwerking met de woningcorporaties concrete doelen en maak een plan om deze doelen te bereiken.*

Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid ons advies mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groeten,
Namens de Wmo-raad Enschede

Frits Lagendijk
Voorzitter